

# BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

**Dr. CSILLAG KÁROLY**

Főmunkatárs:

**Dr. RÉVÉSZ ERNŐ**

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Nyitlér soronkint 20 krajczár

Egyes szám ára 4 kr.  
Hétfői szám 2 kr.



## Márczius idusán.

**Kicsapott a tenger haragos hulláma,  
Országot és népet elsodort az árja —  
Márczius idusán történt ez a csoda  
Fel is van jegyezve a históriába!  
Háborgó tengeren, vihartól megtörtén  
Megérkezett mégis a harczok hajója,  
Büszkén lobogott rajt' ébredést jelentő  
Ellentől megtépett hadi lobogója!**

**Márczius idusán tűzte fel e zászlót  
A szabadság ifju, harczra elszánt serge,  
S talpra állt a nemzet a nagy vezényszóra,  
Rozsdás bilincseit testéről leverte!  
Szabad lett az eszme, az egekig szálla,  
Hogy Hadúrt a magas égben üdvözölje,  
Ott találta őket: Árpád daliáit, —  
Rákóczinak lelke lebegett körülte!**

**És Hadúr megörvendt, hogy e népet látta  
S örömeiben könnyet hullatott a földre,  
Márczius esője zuhogott az égből  
Bosszús sötét felhő lebegett fölötte;  
A magyar szabadság haragos felhője  
Czikázó villámmal, mennykövekkel telve  
Örködő szemekkel tekintve a honra:  
Abba volt elrejtve Kossuth Lajos lelke!**

**S talpra kelt a nemzet lelkesítő szóra  
Nagy Petőfi szava a hazát bejárta  
A szabadság napja tündökölt az égről  
Minden kis kunyhóra, minden palotára;  
Üres lett a kunyhó, üres a palota  
Csatába elindult mindkettő gazdája,  
Dicsőség volt ott a harczmezőn meghalni  
Utolsó csepp vérig kitartott a gárda!**

**Mi történt azután? — ne kérdezze senki!  
Szomorú az emlék ne is szóljunk róla,  
A magyar Golgothát megsirattuk régen  
Szemfödele legyen bánat takarója!  
Márczius idusán öröm ünnep légyen  
A magyar szabadság dicsó ébredése, —  
Tüzzétek a zászlót minden egyes házra  
Járja át a szívet hazánk ünnepéye!**

**És te üstökös fény, márczius csillaga!  
Ötven év utána jelenj meg az égen,  
Hogy az egész világ újra megcsodáljon  
Mindenki csak rólad, felőled beszéljen!  
Gyűjtsd fel azt a mécsest újra aszivünkben  
Világítsd meg utunk újabb ezredévre,  
És hogyha e honért sikra kell majd szállni  
Add a régi kardot a magyar kezébe!**

*Csillag Károly.*

## Márczius idusa városunkban.

Az egész ország szívével együtt dobban meg városunk polgárságának hazafias érzülete, amikor márczius 15-ének 50 éves emléknapiját megünnepeli!

Ünnepi ruhába öltözik e város lakossága is és a régi tradícióktól áthatva tüzi ki a magyar szabadság ébredését jelentő nemzeti színű zászlót és nem törődve azzal, hogy a törvényhozás melyik napot statuálta nemzeti ünnepnek szíve sugallatát követi és ünnepeli a nagy napot, — a magyar szabadság emlékeztető napját, márczius 15-ét!

A magyarok istene segítse ezt a népet hazafias érzületei közepe, hogy új erőt merítsen a nagy nap dicsőségből, — úgy az egyesületeket mint az egyeseket, akik e nagy napot méltatni tudják, fűzze össze egymással a hazaszeretet elszakíthatlan kapocsával, — s, legyen áldott azoknak a vezető férfiaknak a ténykedése, akik fölébresztik a nemzet fiaiban az ősök iránti tiszteletet és akik követendő példát szolgáltatnak az utódoknak!

Ennek az áldásnak a bevezetésével soroljuk elő itt, hogy miképpen ünnepelte eddig és ünnepeli ma és holnap városunk polgársága márczius 15-ikét;

1. Reggel 6 órakor: a tűzoltózenekar „Ébresztő”-je a város főbb terein és utcáin.

2. D. e. 9 órakor: Ünnepélyes isteni tisztelet a város összes egyházaiban.

3. D. e. 10 órakor: Nemzeti ünnepély a Szt. István téren:

1. Egressy. Szózat. Előadják az összes dalárdák.

2. Petőfi. Talpra magyar. Szavaltat Előadja Abrasich Antal.

3. Ünnepi beszéd. Tartja Dr. Balogh Lajos.

4. Ábrányi. Ünnepi Óda. Előadja Kosztolányi Árpád.

5. Erkel. Hymnus. Előadják az összes szabadkai dalárdák.

IV. D. u. 4 órakor; Ingyenes disz-előadás a színházban.

V. Esti 7 órakor a város kivilágítása.

\* \* \*  
Szabadka város összes egyesületei is kivonulnak saját dísz zászlóik alatt.

A város közönsége a házakat lobogódíszszel fogja ékesíteni.

A délutáni színházi előadásra a nemzeti Casino vette át az összes jegyeket, melyeket az egyesületek és a hivatalok között fognak kiosztani.

Előadatik „II. Rákóczy Ferencz ifjúsága” című hazafias szindarab remek diszitással és apparátussal.

## Pulszky Ferencz

félszázad előtti cikke.

(A censura által eltírtva volt.)

Az 1848. szabadságharcz 50 éves fordulójának jubilálásakor idő- és alkalomszerűnek véljük e cikket a mai ifjúsággal és közönséggel megismertetni:

„A magyar ifjúsághoz!”

Nemzetnél, mely csak jövőjében él s melynél csak a remény lelkesítheti a kebleket, az ifjúság nagyobb jelentőségű, mint más országokban, melyekben hosszú forradalmak után az ujkor eszméinek uralkodása többé nem háborgattatik, hol a haladás nem ujság, hanem történelmi jog s hol ugyanazért félni nem lehet, hogy a nemzet tespedve elveszítse erejének gyakorlatával magát az erőt is s végre más nemzetek martalékává legyen.

Tanulni vagyunk mindennap azon roppant változásnak, melyen a magyar ifjúság keresztül ment. A jurátus régi értelemben nem létezik többé, névben él csak, a kihalt emberfajok közt foglalhat helyet, a Zrínyi kávéháznak azon hősei pedig, kik a régi életet folytatni törekednek, csak úgy hasonlítanak hozzájuk, mint a szelíd elefánt az özönvíz előtti mammuthoz! De ha a dorbézások, ha a betyárságok, az aljas magaviselet s a túlzott szemtelenség megszűnt ifjúságunknál, a panaszok még sem szűntek meg ellene, csak más irányt nyertek s vannak, kik a mostani ifjakat semmivel jobbaknak nem tartják, mint az előbbiek voltak, csak gyengébbeknek s gyávábbaknak, s minthogy szerintök azon ifjonti élénkség, mely azelőtt erőteljes kicsapongásokba tört ki, most csak a főbe középköztve betyárok helyett politikai ábrándozókat képez, ez ifjúság az előbbinél veszedelmesebb. — A köz- s magánéletben haszonvéhetetlen egy nemzedék, mely veszedelem idejében fényes tettekre alkalmas volna, de a békés kifejlődésnek mindennapos fárasztó munkájától visszaborzad, a legnagyobb áldozatokra kész, de tünni nem tudó.

Ha azonban azok, kik így panaszkodnak, visszatekintenek a mostani ifjúság kifejlődésének történetére, akkor elnémuland keserű panaszuk, mert ez csak őket vádolja be. Mert hol van hát azon nevelés, mely nekik ily irányt képes lett volna adni, hol a nagyszerű élőképek, melyeken keblök felmelegedhetnek, hol a tér, mely tehetségeik kitüntetésének harcz nélkül nyitva állana.

Miután azon forradalom, mely Franciaországból a régi formákat, a társasélet alapjait felforgatva, vagy meggyengítve, egész Európát bejárta, véres diadalmenetében megakasztott, miután azon nagyszerű férfi, kinek mását még a világ nem látta, ki még despotiájában is szülőjének, a forradalomnak jellemét az egyenlőséget meg nem tagadva végre az egyesült Europa királyainak és népeinek hatalma által elnyomatott, akkor a nyugalom kívánata szállta meg a háborútól halálra fáradt népeket, az izgalomra a kimerültség következtet, a régi formáknak még hiányai is a társadalom előszeretetének tárgyai lettek, hogy így minden új munka s izgatás elkerültesse, sőt azon ujtások is, melyeket a forradalom behozott, a historiai jog bélyegével szenteltettek fel. *Europa mely álomba merült.*

Ezen időszakban született a mai ifjúság; sém a harc trombitája, sém a parlamentár is

vita hangjai nem zavarták gyermekségök álmait, legelső benyomásuktól a közélet minden jelenetei távol maradtak, hiszen akkor *nem is létezett közélet!*

A diplomácia kabinetjében, fejedelmi kongresszusokban rendezték el a nemzetek sorsa nem a fortuna, nem a senatusban, s azon mozgalmak melyek a restauráció alatt a francia nemzetnél nyilatkoztak, a spanyol olasz s görög zendülések még a legügyesebb diplomaták által is csak a forradalmi időszak végvonaglásának tekintettek, nem azon szülőfájdalmaknak, melyek egy időszak megjelenését szükségképp megelőzik.

A 23 iki események ugyan mélyen behatoltak a magyar nemzet közéletébe is, de ki gyaníthatta ezekből a népjogok eszméjének kifejlődését, midőn az akkori harcvezetők is csak a régi kutyabőr szabadalmakra hivatkoztak s a régi alkotmány szűk sáncainak kijavítását, nem az alkotmány kiterjesztését tűzték ki küzdéseik céljául, az adózó nép ügyét védelmezték ugyan, de nem rokonszenvből, nem azon érzéstől vezéreltetve, hogy terheit könnyítsék, hogy állapotát javítsák, hanem csak azért, hogy az aristocrazia kegyuri joga a nép irányában meg ne csonkíttassék, mert a néppel kénye szerint rendelkezhetni, ezt tartották az aristocrazia ősi szabadalmi legfőbbikének.

Következett a 25-iki országgyűlés, hol már az újabb kor eszméi is képviselőket találtak de a többség még mindig legistákból, nem államférfiakból, legkevésbé pedig népröbűnsökből állt s szavaik elhangzottak a pozsonyi országház szűk termeiben.

A műveltebb osztályok érezték ugyan a nemzetiség érzelmének hanyatlását s öntudatlanul is keseregtek felette, ők azonban mindig csak a multa néztek keseregve vissza, melyet phantásiajok minden színével kifestettek, a jövő felé nem fordultak s azt a remény sugarai sem derítették fel előttük. Három század után is siratták a mohácsi veszedelmet s csaknem a merzeburgi csatát, s nem talákoztak közöttük, kiknek arcát szegény borította volna el, midőn fennhangon hazafiúi elragadtatással uton utfélen énekeltek: „Hunnia nyög lejtőn, sirnak a bús magyarok.” Gyalázatul önmaguk énekeltek meg s nem is gyaníták, mily éles gúny fekszik abban, hogy az ősök lealacsonyítása és meggyaláztatása az utódokat csak sirásra s nem megtorlásra ösztönzi.

Az erőteljesebb jellemek azonban nem tudtak kivetközni nemzetiségükből s minthogy látták, hogy ez most már csak a népnél él, a helyett, hogy azt magukhoz emelték, hogy a nemzetiséget körükben kifejtették volna inkább leszálltak a nép szokásaihoz s paraszt ruhában, betyárságokban, alacsony kicsapongásokban gondolták feltalálhatni a nemzet ősi szellemét, melynek beteg kinövésait lényegének tekintik. — S ezen eredetében tisztá, de, iránytvesztett érzés annyira elferdült, hogy mindazokat üldözte, mint a nemzetiség elleneit s megrontóit, kik önfeláldozással a nyelvet tudományosan mivelní merészelték, pedig ezek voltak a magyar irodalom valódi mártírjai, gyűlöltetve a nemesség magasabb részétől, megvetetve az elnémetesedetttektől, ismeretlenek a nép előtt; csak öntudatukban lehettek némi megnyugvást jutalmul a mindennap megújuló harcokért. Két név tűnik ki ezek közt leginkább: *Kazinczy és Kőlcsey* s ezeknél is csak halálukkal szűnt meg a nehéz küzdés; a borostyánkőszoru, a fárado-

Folytatás a mellékleten.

Félistenek voltak... kiknek lábai alatt megremegett a föld, s kikre bámulva nézett Európa... győztünk...

Elbukánk... sötét lett a hazára... sötét börtönben... számkivetésben szenvedtek nagyjaink...

De kizöldült a borostyán az aradi sirhalmonok... virággal ültette be a szent sírokat a magyar... az ökölbe szorított kezek kinyitak... szt. István trónjára magyar, koronázott magyar király ült... kinek nagy szive megértett minket, kinek nagy lelke fel fogta küzdelmünket, s erős akaratallal elseperte ki közte s nemzete közt állt.

1848. márcz. 15. eszméi diadalt ütek.

Emlékeztünk... Felidézünk a multat... felidézünk a nagy napok emlékét... elhoztuk hálánk, kegyeletünk adóját. Láttuk hon-szerelmük... láttuk örömiük... láttuk bánatunk...

Tanuljunk tőlük... tanuljuk meg mi is ugy szeretni ezt a hazát, mint ők szerették tanuljunk meg küzdeni érte, mint ők küzdöttek... hogy ha szüksége lesz a hazának reánk, a mi karunkra, harczolhassunk mi is oly bátorsággal mint ők... s ne találjon köztünk süket fülekre soha, ha végig hangzik újra e hazán a szabadság nagy dalnokának nemzeti dala a

»Talpra magyar.«

## Márczius 15-ike Ó-Becsén.

Ó-Becse, márczius hóban.

Ó-Becse város polgárainak közadakozásából emelt Szabadság-szobor leleplezése az idei márczius 15-diki ünnepélyünkét nemcsak a szokottnál nagyobb fényesebbé teszi, de bátran mondhatjuk, hogy országos jellegűvé is.

Ó-Becse is azon néhány város között áll amelyek maradandó emlékek örökítik meg a szabadság felvirradtának 50 éves évfordulóját. S minthogy ez ünnepre a hivatalos megye, a megyénkbeli országgyűlési képviselők, az özszes honvédegyletek és lapok hivatalosak és remélhető, hogy képviselve is lesznek, a szabadság-szobor végrehajtó bizottsága mindent elkövet, hogy az ünnep méltó legyen Ó-becse hazafias érzületéhez.

A rendező bizottság most már naponta üléséz és nap-nap után teszi meg a még szükséges intézkedéseket.

A szobor hétfőn megérkezett s az nap még hozzá kezdtek a felállításához. Tekintettel az idő rövidségére még éjjel is dolgoztak. Ma már áll is a szobor.

A vidéki vendégek fogadására és elszállásolására külön bizottság alakult Szovemár Elek elnöke alatt, a kinél bejelentethetik azok, kik vidékről részt venni óhajtanak.

Az országos központi Honvédegylet nagyobb küldöttséggel óhajtott magát képviseltetni, de nem teheti mert ugyanazon napon Szolnokon is lesz honvédszobor leleplezés. Mikár Zsigmond a honvédegylet jegyzője irt is levelet Szovemár biz. elnököz és ama óhajának adott kifejezést, hogy halasztassék el a leleplezési ünnep márczius 17-re, akkor lejöhethet. De a bizottság most már nem teljesítheti eme óhajt, azonban kérte az agg honvédeket, hogy képviseltesék magukat ünnepünkön, a minek eleget is tesznek a mennyiben lovag Teleky Miklós és lovag Reményi Antal fogják a Honvédegylet képviselőjében a koszorút letenni.

Még a következők jeleztek, hogy koszorút helyeznek a szoborra: A végrehajtó bizottság; Magyar nőegylet; Izraelita nőegylet; Egyetértés polgári kör; Magyar népkör; Magyar dalkör; Kereskedelmi kör; Izraelita hitközség; Polgári fiú és leány iskola; Ó-becsei I. takarékpénztár; Ó-Becse nagyközség; kath. népiskola.

## Különfélék.

— **Előleptetések.** A Szabadkán állomásozó vasuti hivatalnokok közül a következők lettek f. évi márczius hó 1-től előleptetve. Balázs Lajos mérnök, Gara Sándor mérnök, Ellinger Lajos, Hárucz Róbert, Rónay Sándor, Alapzi Gyula, Fussganger Benő, Elek Arthur, Kertész Ármin hivatalnokok.

— **Munkaszünet.** Szabadka város összes hivatalaiban márcz. 15-én általános munkaszünetet rendelt el a városi tanács, kivéve a számvevőiséget és a házipénztárt.

— **Matinée.** Városi zenedénk felsőbb osztályának növendékei f. hó 13-án tartották a »Pest« szálló nagytermében matinee-jüket nagy és előkelő közönség jelenlétében. Különösen igen nagy számban voltak jelen nők, kik mindvégig figyelemmel és érdekléssel hallgatták a sikerült hangversenyt. A hangverseny műsora elég változatos volt és a növendékek jól megérdemelt tapsokban részesültek. Galinszki Kornélia, Neuhausz Ilona, Krausz Ilona, Hirsch Flóra, Bodrogi Leona és Rónai Ilona zongora játékkal, míg Beck Jenő, Goldmann Mór és Pollák K. hegedű szólókkal arattak sikert. Különös dicserét illeti Pollákot, ki Beriot »Ábránd«-ját játszta ritka praecisítással. Kiváncsiak vagyunk azonban arra, hogy mért nem kísérte e fiatal művész remek hegedűjátékát a zenede igazgatója Gaal? Az ő megszokott és ezen matinee-n is örömmel tapasztalt discret kísérte mellett, mindenestre jobban élvezhette volna a közönség Beriot Ábrándját, a szép piánoakat, melyekben Pollák különösen remekelt. — *Etsery Piroska* gyönyörű sopránja a legnagyobb hatást keltette, ki id. Ábrányi Kornéltól énekelt néhány magyar dalt, majd zajos declamálás után még néhány magyar népdalt adott elő. — Fischer Béla fuvola játékaért és a zenede vegyeskar néhány ügyesen előadott énekéért érdemelnek dicseretet. — A dobogó előtti zöld asztalnál ott láttuk városunk előkelőségei között: Schmausz főispánt, Dulics főjegyzőt, Dr. Bóbits tanácsjegyzőt, Jakobcsits tanácsnokot és Mihályi Ernőt. A matinee tiszta jóvedelme a felállítandó »Jámor« siremlekre fog fordíttatni. — Felülfizettek: Antunovits Lajosné 80 kr. Dr. Rádits Péter 1 frt, Petrovits János 30 kr. Hadzsits József 30 kr. Lichtneckert Andrásné 50 kr. Kiss Ferencné 40 kr. N. N. 10 kr. Mamuzsits Lázárné 2 frt, N. N. 1 frt, N. N. 20 kr., N. N. 60 kr., Pollák 40 kr., Tomics Miklós 1 frt, Dr. Kertész Sándor 40 kr., Tóth Antal 1 frt, Rendjel János 30 kr., Vig Zsigmond Sándor 50 kr., Gerber Adolf 20 kr. Schlesinger Ignátz 20 kr., özv. Vukovits Gáborné 60 kr.

— **Az ómoroviczai Polgári kör** által küldött rendező bizottság márczius 15-iki ünnepélyének sorrendje a következő: 1. Fohász, tartja Schádai Ignác. 2. Emlékbeszéd, tartja Kovács Gyula. 3. Nemzeti dal, szavalja Hamar György. 4. Márczius idusán, szavalja Schöbel Miklós Jenő. 5. A hősök emléke, szavalja Faragó József. 6. A névtelen hősök, szavalja Szendrey Lajos. 7. A magyar néphez, szavalja Fejős János. 8. Kossuth halálára, szavalja

Buray István. 9. Záró beszéd, tartja Máthé László. — Ugyanekkor ott az önk. tüzoltóegylet is ünnepélyt rendez, melynek programja a következő: Este fél 7 órakor fáklyás menet indul ki a község-házából. A fáklyás menet után közös vacsora lesz a nagyvendéglőben. Vacsora után reggelig tartó táncvigalom lesz.

— **A szabadkai sakkör** e hó 13-ára, vasárnapra hirdetett gyűlése, tekintettel a matinéra, mely vasárnap délelőtről délutánra halasztatott, folyó hó 20-dikán, vasárnap délután 3 órakor tartatik meg. E gyűlésen már Temunovics, a sakkör egyedüli mestere is részt fog venni.

— **Felhívás!** A Sport egylet igazgatósága felkéri a t. tagtársakat, hogy a tizenötödiki ünnepélyeken való részvétel végett 15-én reggel gyűlekezzenek a sport egylet helyiségében 1/2 9 órakor.

— **Tűz.** Folyó hó 13-án d. e. 10 órakor a toronyór tüzet jelzett. A VI. körű Ór utca 475. h. sz. alatti Ovelyak Gergely házában volt a tűz. Három kocsi-ra való zabszalma esett csak a láng martalékaul, mert a kivonult városi és önkéntes tüzoltóság a tüzet meg idejekorán lokalizálta. A kár 3-4 frt.

— **Márczius 15-ikének ünnepelpe a szabadkai ipartestületben.** Tegnap d. u. folyt le a Hungaria nagytermében. Az ünnepélyen nagy és szépszámú közönség jelent meg. A lélekemlő ünnepély műsora a következő volt, Hymnus, éneklé az ipartestületi dalárda. Elnöki megnyitó, tartá Pausits János ipartestületi elnök, ki szép szavakban vázoló a nagy nap jelentőségét, utána Mayland György szavalta el nagy hatás mellett, diszmagyarban a Talpra magyart. Ezután Reisner Lajos iparhatósági biztos tartott három negyed órán keresztül tartó szép emlékbeszédet, melyet jövő számunkban közölni fogunk. Tavasz elmúlt kezdetű dalt énekelte a dalárda melyet meg kellett ismételnök. Pataky Lénárd Élet vagy halál című költemény szavalla, melyet óriási tapsvihar követett. Ezután Bartek Károly ipartestületi II elnök tartá meg a záró beszédet, mely után a dalárda énekelte a Szózatot. Ezzel az ünnepély véget ért 5 órakor a tüzoltó zenekar térzenét tartott az ipartestület előtt 6 óráig. Este bankett volt, melyen mintegy 400-an vetlek részt. Felköszöntőkben nem volt hiány. Az ünnepély reggel ért véget.

— **Leütött asszony.** Tegnapelőtt 12 én Grünfelder György és Füleki Dánielné között, utóbbinak VI. körű lakásán nem valami barátságos eszmecsere és társalgás folyhatott, mert mint a czimből látható, Grünfelder ur megfedelkezvén a lovagiasság szabályairól, felkapva a keze ügyébe eső nyujtófát, mely még hozzá az asszony sajátja volt, s ugyancsak kezdte ütlegelni a gyengébb de szebb nemhez tartozót, ugyannyira, hogy az asszony eszméletlenül terült el a földön. Grünfelder urat pedig a rendőrség vette pártfogásába. Az asszony állapota súlyos és agasztó. A közkorházban fekszik.

— **Szökés a börtönből.** Zentai tudosítónk írja, Szücs Kaszár István ottani lakos, aki nem kevesebb mint 7 rendbeli lopás, csalás és betörésért került az ottani járásbírószág börtönébe f. hó 8-án megugrott. A szökést már több ízben megkísérelte, azonban sohasem sikerült, míg végre kieszelte, hogy a kályhát lebontja és a kaminon keresztül eltávozva, bucsut fog mondani a börtön falainak. Terve sikerült is, mert valahonnan kerített egy vasdarabot, amelylyel a kályhát kibon-

totta és a kamin ajtaját feltörve a szabad levegőre jutott. A tolvaj vér azonban nem hagyta nyugodni, mert a mint a szabadban érezte magát, ismét hozzálátott előbbi mesesterségéhez és meg a szokás napjának éjjelén feltörte Lieber Rezső üzletét. A bolt helyiségbe bejutva első sorban egy finom szivarra gyújtott s azután hozzáfogott a rablásához. A zajra felébredtek a házbeliek, s a mint a tolvaj világosságot látott elmenekült, azonban nem volt sokáig szabadon, mert a csendőrség tegnapelőtt a bogarasi állomáson, éppen midőn jegyet akart váltani, elfogta és erősen megvasalva a szabadkai törvénytörő fogházába kísérte.

— **Sikkasztás** egy gabonaszállító hajón. Könyg Vilmos zentai kereskedő panaszt emelt Tomabác Sándor kormányos ellen, mivel az állítólag hajójának gabonával való megrakása alkalmával néhány napszámossal összejártva mintegy 31 ft áru gabonát sikkasztott el. A vizsgálót azonnal megindították.

— **Uj segédjegyző Turján.** Dr. Balaton Gyula óbecsei főbíró elnöke mellett Turia képviselőtestülete Lókics Milán temeriu irnokot választotta meg segédjegyzővé.

— **Helyettes rendőrfelügyelő.** Muskó Pál óbecsei felfüggesztett járási rendőrfelügyelő helyére dr. Balaton Gyula óbecsei főszolgabíró Aerényi Béla bpetrovszellői lakost nevezte ki helyettes rendőrfelügyelőnek az ügy eldöntéséig.

— **Egy suba eltűnése.** Osztrogonacz István kehebjai lakos a napokban lóháton igyekezett be a városba. Szép idő volt, a suba nem kellett, de ovatosságból mégis oda kötötte a lóra a subát a gazda, hátha hűvösödik az idő. Történt azonban, hogy utközben betért egyik utszéli kocsmába egy itókára, s mivel a lovát az ivóba nem vihette, se a söntéshez nem köthette kinn hagyta az udvaron egy czölöphöz kötve. Azután a pohár itóka után kiment, hogy tovább folytassa az utját de, bár a lova ott volt, a lovon volt subáját sehol sem találhatta. Hogy nagy szomorúságában ráütött e a lova fejére, arról nem szól a krónika, de hogy a rendőrség keresi a fázékony suba tolvajt, az tény.

— **Katymári szocialista vendégszereplése.** F. hó 12-én történt, hogy Krékity I. katymári szocialista agitátor átrándult Szabadkára és itt a Szentháromság téren a helybeli elvtársakat összegyűjtve nagy hangon izgaló beszédek kezdett tartani. Biztatta itteni elvtársait, hogy egy se vegyen munkás igazolványt, ne tegye egy sem az urak akarát, és hogy 1 ft napibéren alól ne álljanak munkába. A rendőrség nesztét véve a dolognak elesipte az

izgaló Krékityet és mivel neki sem volt munkás igazolványa, — illetőségi helyére Katymárra tolonczoltatta.

— **Nagybérlo mint szocialista.** Nimcsevits Antal helybeli gazda és nagybérlo, ki mintegy 400 holdnyi bérletet tart, felcsapott czuczilistának. Tegnap előtt, vasárnap kiállott a piacztérre, és véres száju izgaló beszédet tartott, melyet azonban a rendőrség akasztott meg megjelenésével. Az eljárást Nimcsevits Antal ellen folyamatba tették.

— **Késelés.** A szomszédos Bács-Topolyán a mult heten Györi István és Takáts István topolyai lakosok este az utcán megtámadták Bencsik Péter szintén topolyai lakost, ki gyanutlanul bóbiskolva, hazafelé iparkodott. Györi csak bottal méregette földije hátát és fejét, Takáts azonban egy késsel több szurást ejtett Bencsiken, kinek állapota súlyos. A támadókat a csendőrség letartóztatta.

## JSZINHAZ.

Rafael, Váradi Antal nálunk még eddig elő nem adott drámáját választotta jutalomjátékául *Hatala Györgyike*, társulatunk legfiatalabb művésznője, ki május elsejétől kezdve már a kolozsvári nemzeti színház drámai szendéje lesz. Bámuljuk a Kolozsvári, az ország második színházának intencióját, hogy éppen *Hatala Györgyikét* szerződtette, mikor hát nálunk jártában alkalmá volt drámai színésznőink között szabadon választani. Bámuljunk azért kell kifejezést adni, mert sajnosan tapasztaltuk az egész saison alatt, hogy ez a fiatal művésznő, ki az akadémiából csak az idén került ki és kit a director drámai szendének szerződtetett, még pedig ha jól tudjuk az egyedüli szendének, mert Hisz Lányi hőső, Boross Ferike pedig soubrette, mondjuk ez a fiatal művésznő teljesen elhanyagoltott a director által, úgy hogy közönségünknek alig nyílt alkalmá őt megismerni. Hogy ezt csak most a saison végén regisztráljuk, annak csak az az oka, hogy a director dolgába nem akartunk beleavatkozni, nehogy úgy tűnjék fel, mintha a sajtó protezsálni akar-ná a társulat bármely tagját is, Hisz sajnos elég protektor működik és illetve működött egy némelyik színésző érdekében nem is vesszük tehát rossz néven az igazgatótól, hogy a be nem protezsált színészőről megfeledkezett. *Hatala Györgyike* jutalomjáték a 17-én lesz, amikor remélhetőleg meg fog telni a színház, hogy közönségünk a városunkból távozó fiatal művésznőt saját maga választotta szép szerepében, láthassa és pártatlanul

itéhessen a fölött, hogy a kolozsvári nemzeti színház intenciója jól választott-e akkor amidőn Hatala Györgyiket szerződtette? Úgy értesülünk, hogy Váradi Antal, a Rafael szerzője, a bpesti nemzeti színház dramaturgja is lejön, volt kedvencz növendékének jutalomjátékára.

### Talmi hercegnő.

Márcz. 13-án először adták *Talmi hercegnő*-t. Bizony ideje volt az igazgatónak a Vigszínháztól a Népszínházhoz pártolni. Ha jól tudom, az összes vidéki szinpadok közt először nálunk adták ezt a némcak a szinapon, hanem tényleg nagy sikert aratott újdonságot. Úgyes szöveg, véges-végig fűbemászó muzsika, amelyből régi ismerősként át-át csendül itt-ott egy ismerős Stráusz, Offenbach, Planquette-melódia szóval igazi Konti-muzsika. A meséje ez: Gaston herczeg (*Keresztély Flóra*) és Margaréta herczegnő (*Ledofszky*) egymásnak vannak szánya, már most Margarita, hogy jövendőbelijét küismerje átruhában lopózik Gaston atyjának Dariusznak (*Lomniczi*) udvarába. Ruhát cserél Ivonne, kocsmárosnéval (*Sugár Aranka*) és mint parasztmenyecske az egész udvart magához bolondítja. Ivonne persze, mint herczegnő jelenik meg, ahol parasztos fellépte, kedves és kacagató jelenetekre ad alkalmat. Végül természetesen minden kiderül Gaston megkapja Margarétáját és Kasimir kocsmáros (*Mihályi*) visszakapja Ivonne-ját.

Az előadás egyike volt ez idény legjobb előadásainak. Színészeink jó kedvvel játszottak. Sugár Arankát és Ledofszkyt dicsérni is szinte felesleges.

Elragadó volt mindketten.

Mihályi kitünő volt. A Lomniczy pár sikerült kupléikat ügyesen adták elő. Az est sikeréből kivehetik részüket a többi szereplők, Nyitrai, ki ma meglepően jó volt, és Virágháti. Csak azt jegyzem meg, hogy Gaston szerepében szivesebben láttam volna Torossy Katicát, ámbár Keresztély Flóra is mindent megtett amit tehetett. Az emsemble kifogástalan volt a kar, valamint a zenekar meglepő szépen működött, ami új karmesterünk *Gestring* érdeme. *Gestring* karmester mai szereplésével megerősítette a jó véleményt, melyet felőle mindjárt első vezénylése alkalmával tápláltunk. Gratulálhatunk az igazgatónak az új aquisitíóhoz!

### Szerkesztői üzenet.

F. Títel Tudósítását köszönettel veltük kérjük a megígért szives folytatást. Ha tesz-levelezői igazolványt is küldünk.

T. S. Ó-Becse. Köszönet a kimerítő tudósításokért.

Bank  
és váltó üzlet  
Szabadkán.

# KUNETZ MÓR

Bank  
és váltó üzlet  
Szabadkán.

Telefon értesítés szerint főgyűjtődémből eladott osztálysorsjegyekből t. hó 14-én a következő számok húzattak ki:

43660 1000 korona.

1474, 2757, 4638, 5284, 10210, 13887, 13888, 26321, 32206, 33096, 36530, 40088, 43674, 55764, 55766, 70014, 70016, 77313, 90506, 94292, 94297.

Egyenként 200 Koronával.

Sorsjegyek a II. sorsjátékhoz kaphatók.

Minthogy a főnyeremények és jutalom a szerencsekerékben vannak, vételsorsjegyek vásárlása ajánlatos és kaphatók

nyolczad 10 ft, negyed 20 ft, fél 40 ft.

Kisorsolt sorsjegyeket ujjakkal felcserélek és így a továbbjárás lehetséges.

Vidéki megrendelések portómentesen.